

KRÁSNÉ MĚSTO
ČASOPIS PŘÁTEL KUTNÉ HORY

4 | 2014

KRÁSNÉ MĚSTO

KRÁSNÉ MĚSTO 4/2014
ČASOPIS PŘÁTEL KUTNÉ HORY

Krásné město 4/2014

Založeno v roce 1938

vychází čtvrtletně

č. 4 vyšlo 30. 12. 2014

náklad 400 ks

Vydává

Město Kutná Hora, IČO: 00236195

Evidenční číslo: MK ČR E 17482

Řídí redakční rada

Lenka Frankovicová, Ing. arch. Petr Kalfus,
Mgr. Petra Načeradská, PhDr. Pavel Novák, CSc.,
MUDr. Jiří Plaček, Mgr. Kateřina Ďoubalová, DiS.,
PhDr. Jana Vaněčková, Mgr. Vojtěch Vaněk, Ph.D.,
PhDr. Lukáš Provaz (vedoucí redaktor),
PhDr. Aleš Pospíšil, Mgr. Kateřina Vavrušková

Redakce a administrace

Oddělení kultury

Městský úřad Kutná Hora

Havlíčkovo nám. 552, 284 01 Kutná Hora

Bc. Jaroslava Brandejská, tel.: 327 710 151,

e-mail: brandejska@mu.kutnahora.cz

Technická redakce a grafická úprava

Grafické studio Dvořák

Seifertovy sady 38, Kutná Hora

tel.: 602 149 796

e-mail: reklama.dvorak@wo.cz

Tisk

GRAFIA GRYČ

Buzulucká 490, 284 01 Kutná Hora

Titulní strana: pohled na Jezuitskou kolej z vnějšího ochozu
chrámu sv. Barbory

Zadní strana: zvon v jihozápadní věži Jezuitské koleje

(foto: Vladimír Dvořák)

ORTENOVA KUTNÁ HORA bývá každoročně tématem 4. čísla Krásného města. Jménem Kutné Hory letos tento zářijový festival v Knížecím domě zahájila místostarostka *Mgr. et Bc. Dana Vepřková*. Ta pro Krásné město popsala průběh letošního ročníku OKH v článku s názvem **Festival poezie v Kutné Hoře**. Vzácným hostem byl na zahájení také náměstek ministra kultury *Mgr. Miroslav Rovenský*, který následně poskytl členovi festivalového výboru *Ing. Vlastislavu Navrátilovi* zajímavý **Rozhovor**.

Pořad „Jiří Orten a jeho současníci“ se letos zaměřil na dílo Františka Halase. Scénář napsala *Mgr. Marie Valtrová*, jež krátce pohovořila s režisérkou *Mgr. Hanou Kofránkovou* a jejich povídání dala příznačně halasovský název **Naše paní Hana Kofránková**. Program pokračoval vyhlášením výsledků literární soutěže, a básník *Jan Těsnohládek ml.* proto přináší příspěvek „**Mladá linie**“ **Ortenovy Kutné Hory 2014**. Součástí jeho článku je i interview s úspěšnými literáty *Kateřinou Rudčenkovou* a *Jonášem Zbořilem*. Následují **Rozhovory s interprety v pořadu z prací laureátů soutěže OKH**, připravené opět *V. Navrátilem*, a sérii festivalových interview uzavírá zmiňovaná paní *M. Valtrová*, jež si povídala s básnířkou **LuSy**. Fotografiemi všechny „ortenovské“ příspěvky tradičně doplňuje pan *Miroslav Radoměřský*.

Prostory Sankturinovského domu nabídly výstavu děl výtvarnice Hany Richterové. S úvodním slovem při zahájení vystoupila *Mgr. Petra Hollerová* a my jej nyní přinášíme pod názvem **Poselství materiálu a barev**. Vernisáže se účastnil také čestný občan Kutné Hory pan *Alfred Strejček*, s nímž se mohli návštěvníci festivalu setkat i při dalších pořadech. Pro Krásné město napsal své postřehy, názory i zamyšlení v příspěvku **Ortenova Kutná Hora 2014**. Tradiční závěrečný pořad představovala „Pocta přátelům“, letos věnovaná rodákům a přátelům v zahraničí. S jedním z nich, s panem *Jaroslavem Kolářem*, si povídala *M. Valtrová* a rozhovor nese příznačný název **Vídeň – Kutná Hora**.

Obohacením kulturního dění v našem městě se na podzim stal zcela nový festival, vracející se do 19. století. Hlavní organizátor *Mgr. Vladimír Císař* o něm napsal příspěvek **Festival „Kutná Hora, domov můj“ úspěšně skončil**, v němž se ohlíží za přípravami i průběhem této několikadenní akce.

Své dojmy a postřehy z letního natáčení filmu o Janu Husovi, jehož šestisté výročí upálení si připomeneme v příštím roce, přináší pan *Václav Veselý*, kulturní pracovník a především ochotnický herec. Velmi zajímavý text nese název **Jan Hus v Kutné Hoře** a svými fotografiemi ho doplnil autorův kolega pan *Miroslav Štrobl*.

Krásné město dále informuje, že bylo v posledních měsících vydáno hned **Pět nových publikací s kutnohorskou tematikou**, a tyto knížky stručně představuje. Číslo časopisu pak jako obvykle uzavírá tradiční rubrika **Kronika**, v níž členové redakce *Lenka Frankovicová*, *Kateřina Vavrušková*, *Kateřina Ďoubalová* a *Lukáš Provaz* zaznamenali kulturní a společenské události Kutné Hory od poloviny října do poloviny prosince.

LP

Festival poezie v Kutné Hoře

Jako každý rok, tak i letos patřil začátek září v Kutné Hoře literárnímu festivalu Ortenova Kutná Hora. Všichni, kdo mají rádi dobrou poezii ve spojení s kvalitním programem a nádherným prostředím Kutné Hory, se sešli již po jednadvacáté. Pořadatelé vsadili na osvědčenou a prověřenou kvalitu, a tak se programový záměr v mnohém podobal programům předchozích ročníků. Vše začalo v sále ZUŠ, kde proběhlo v pátečním podvečeru 5. září slavnostní zahájení. Přítomně přivítali předseda Klubu rodáků a přátel Kutné Hory MUDr. J. Plaček, místostarostka D. Vepřková a náměstek ministra kultury M. Rovenský, který oficiální část obohatil osobitým přednesem *Balady školní*. Následoval program ze vzpomínek, básní a korespondence mezi J. Ortenem a F. Halasem, připravený autorkou scénáře paní Marií Valtrovou. Poté byli přítomni seznámeni s výsledky literární soutěže, ke kterým dospěla porota. Stejně jako v předchozích letech nebylo uděleno první místo. To ale zdaleka neznamena, že by zasláné příspěvky nebyly zajímavé a originální. O tom se mohli všichni přesvědčit po krátké přestávce, kdy proběhl pořad vytvořený z prací laureátů soutěže. Snad poprvé v dlouhé historii festivalu se povedlo mladým účinkujícím uchopit verš tak, aby byli všichni spokojeni, tedy i autoři. Verše v tomto podání patřily opravdu k tomu nejlepšímu z pátečního večera.

V sobotu dopoledne proběhl v prostorách Gymnázia Jiřího Ortена literární seminář mladých básníků, při kterém si vyměnili názory a postřehy členové poroty s mladými básníky, a prakticky v tom samém čase se konala v Sankturinovském domě vernisáž výstavy kutnohorské výtvarnice paní Hany Richterové. Odpoledne se pak v GASKu konal další výjimečný zážitek při příležitosti životního jubilea rozhlasové režisérky a recitátorky H. Kofránkové a hudebního skladatele a dirigenta J. Krčka. Oběma přišli pográtulovat výrazné osobnosti, mezi kterými nechyběli herec J. Somr a J. Vlasák, hrdina seriálu *První republika*. Slovem provázal A. Strejček. Sobotní večer patřil hlavnímu kulturnímu pořadu celého festivalu, a to Vivaldiho *Čtveru ročních období* v podání souboru Barocco sempre giovane v nádherném prostředí kostela sv. Jana Nepomuckého. Organizátoři nezapomněli ani na ty, kdo jsou vlastně jakousi solí celého festivalu, tedy na mladé začínající autory přihlášené do tohoto ročníku soutěže. Pro ně na oba víkendové večery připravil v Blues Café klubové večery Jan Těsnohlídek, laureát několika předchozích ročníků. V neděli dopoledne, v prostorách Jezuitské koleje, byl festival zakončen pořadem *Pocta přátelům*, tentokrát věnovaný všem kutnohorským rodákům a přátelům žijícím v zahraničí.

Dana Vepřková

Dana Vepřková s Jakubem Liškou při vyhlášení výsledků literární soutěže (foto M. Radomeřský)

Rozhovor s náměstkem ministra kultury Miroslavem Rovenským

Při zahájení Ortenovy Kutné Hory 2014 dne 5. září jste recitoval vlastní báseň, což vzbudilo značnou odezvu u publika, ve kterém převažovali účastníci soutěže mladých básníků a další příznivci poezie. Kde a jak vaše báseň, kterou jste recitoval, vznikla, pokud je částí vaší širší literární tvorby, můžete nám o ní něco prozradit?

Báseň *Balada školská* vznikla zhruba v mých dvanácti letech, těch básní je celá řada, celá taková minisbírka. Tuhle jedinou, to se přiznám, si pamatuji celou, jakkoli je hodně dlouhá. Musím říct, že díky tomu, že jsem se ji naučil celou jako mladý, když jsem ji psal, se mi nyní dobře učila. Je to moje nejoblíbenější básnička, nikdy nebyla publikována, zatím ji ani publikovat nechci.

Vrátil jste se někdy v pozdějším věku k psaní poezie? Mám na mysli věk účastníků soutěže mladých básníků Ortenova Kutná Hora, kterým je zpravidla mezi sedmnácti a dvaadvaceti lety, i když letos se vyhlášení výsledků soutěže zúčastnila i dvanáctiletá básnička, která přijela v doprovodu maminky. Já jsem se k psaní vracel průběžně celý život, ale pak už ty básně byly trochu jiné, na jiná témata. Moje první pokusy byly ovlivněny tím, že jsem od první třídy na základní škole hrál loutkové divadlo a zkoušel jsem psát i hry pro loutkové divadlo a sám jsem se zapojoval i do režijních pokusů. Ve třinácti čtrnácti letech jsem organizoval okresní loutkový festival. To bylo v Mnichovicích, kde byla taková poloprofesionální nebo lepší amatérská loutková scéna. Musím říci, že jsem tam strávil osm krásných let života.

Mgr. Miroslav Rovenský při zahajování festivalu (foto M. Radoměřský)

To je zajímavá shoda s Kutnou Horou, kde bývala slavná loutkářská scéna, jejíž soubor vedl profesor zdejšího gymnázia Ladislav Znojemský. Dovolte mi vrátit se nyní k vaší současné profesi. Je o vás známo, že jste především hudebník, jako hornista jste byl na domácí scéně angažován v řadě těles, od Národního divadla, SOČR, přes různá hudební uskupení (AGON), Jesus Christ Superstar až ke Komorní opeře Praha. V současné době stále vystupujete se souborem barokní hudby Collegium 1704. Shodou okolností měl v těchto dnech v České televizi premiéru dokument o vynikajícím českém hornistovi Radkovi Baborákovi. Vy jste vlastně kolegové z oboru.

To bych si asi netroufl úplně tvrdit. Jsme oba dva hornisté, Radek Baborák jako hráč na moderní rohu to dotáhl hodně daleko. Hrát v Berlínské filharmonii je asi nejvíc, čeho může hráč na kterýkoli nástroj v Evropě dosáhnout. Má za sebou ohromnou kariéru, vyhrál řadu mezinárodních soutěží, já si ho velmi vážím jako hornisty.

Stále tedy aktivně působíte jako hornista?

Ano, já jsem šel trochu jinou cestou než Radek Baborák. Před lety jsem se vlastně od moderní rohu odtrhl a už po vojně v roce 1987 jsem začal zkoušet na invenční lesní rohy, na staré nástroje z přelomu osmnáctého a devatenáctého století. Měl jsem velké štěstí, v roce 1990 jsem se dostal do Vídně, do Haydn Sinfonietta Wien, kde jsem strávil sedm let. S tímto orchestrem jsme nejen koncertovali, nýbrž i natáčeli, za mého působení jsem se podílel na čtrnácti nahrávkách, například Haydnových a Mozartových symfonií. Odtud jsem dostal nabídku od Václava Lukse, abych odešel do Basileje. Tuto nabídku jsem přijal a byl jsem spoluzakladatelem souboru Amphion Bläser Oktett Basel. S tímto orchestrem jsme po dvou letech usilovné práce a zkoušení vyhráli mezinárodní soutěž Van Wasenaer Concours Den Haag, velmi prestižní soutěž komorních souborů, která se pořádá v Haagu jednou za tři roky. Byli jsme po dvanácti letech prvními laureáty této soutěže, protože před námi nebyla první cena po léta udělena. Toto vítězství nás vystřelilo na velká pódia v Evropě. Díky tomu jsme hráli i ve dvou velkých orchestrech v Basileji – hrál jsem v orchestru La Cetra Basel a Capriccio Basel, oba soubory hrají převážně barokní a klasicistní hudbu. Poté, což je asi před dvanácti třinácti lety, jsem dostal nabídku do Berlína do souboru Akademie für alte Musik Berlin. V tomto souboru jsem letos zahajoval třináctou sezonu a jezdím do Berlína pravidelně hrát. Jsem přizváván ke koncertům do souboru Collegia 1704 Václava Lukse, stejně jako některých dalších českých souborů staré hudby, a to jako výpomoc s kolegy z Berlína a z Německa. To nejsou mé stálé soubory, tím je Akademie für alte Musik Berlin. S tímto souborem budeme hrát na Pražském jaru 2015 Händelovu Vodní hudbu.

Ne každý náměstek ministra kultury je takto aktivním umělcem, myslíte, že vaše hudební aktivity mají vliv na to, jak svoji funkci děláte?

Ano, myslím si, že mi to umožňuje určitou svobodu rozhodování. To, že jsem stálým členem souboru v Německu, mi umožňuje určitý odstup od situace v České republice, rozho-

dovat se samostatně a řídit se svým vlastním rozumem.

Kromě toho jste v aktivním kontaktu s tím, čemu se říká živá kultura, což pro náměstků, který má tuto oblast na starosti, není od věci...

To bylo přáním pana ministra, když jsme nastupovali do funkcí. Přál si, abych zůstal v tomto kontaktu, a já jsem toto jeho přání rád vyslyšel. Práci a hraní se mi daří dobře skloubit, protože velké projekty jsem odřekl a ponechal jsem si krátké projekty, které mě nijak zvlášť nezatežují. Na jediný velký projekt letos, což byl zájezd s Akademií do Spojených států, jsem si vyčerpал svoji dovolenou.

Přestože jste se zúčastnil pouze zahájení OKH, s programem festivalu i se soutěží mladých básníků jste dobře obeznámen mj. prostřednictvím podkladů, které Klub rodáků předkládal k žádosti o dotaci MK, za jejíž poskytnutí velmi děkujeme. Jaké jste si ze zahájení odvezl dojmy?

Odvezl jsem si dojem: má rozhodně cenu dělat všechny takovéto aktivity, protože to nadšení, které bylo vidět na mladých lidech v sále při zahájení OKH, to nic nevynahradí. Každá činnost, která odpoutá lidi od televizních obrazovek, má smysl.

Tento pocit mám již léta. Neviděl jste, bohužel, pořad z poezie laureátů letošní soutěže, který následoval po vyhlášení. Vystoupení čtyř mladých recitátorů přítomné okouzlo svou poetikou, vtipem, mladostí. Rok od roku pozoruji rostoucí zájem mladých o poezii, nejen o soutěž, nýbrž i o festival, klubové večery, autorská čtení... Zdá se mi, že v době plné elektronické komunikace mladí touží po společném prožitku.

Je úžasné, že v dnešní době přetechnizovaného světa a konzumní společnosti existuje festival zaměřený na poezii a literaturu, o který je takový zájem. Obecně se říká, že mladí

nechtou, že k literatuře nemají vztah, mám pocit, že přichází doba, kdy mladí právě literaturu, poezii a umění začínají vyhledávat, protože jim přinášejí něco, co jim technika a konzum nemohou dát.

Myslím, že soutěž a festival OKH mají takový ohlas mezi mladými adepty a příznivci poezie mj. proto, že jsou převážně jejich záležitostí. Honza Těsnohlídek, vůdčí osobnost festivalu a člen poroty soutěže, je sám několikanásobným laureátem soutěže, držitelem „velkého“ Ortena (Cena Jiřího Ortena, nejprestižnějšího ocenění básnické sbírky, prvotiny, udělované každoročně ČLF), dokáže každý rok na festival „přivést“ to nejlepší, co se v daném roce v české poezii „urodí“. Společný seminář mladých básníků se členy poroty soutěže, který každoročně probíhá na Gymnáziu Jiřího Ortena v Kutné Hoře, je jedním z vrcholů festivalu a přál bych každému, kdo láme hůl nad mladou generací, ten úžasný zážitek.

K tomu bych chtěl poznamenat, že jsem se před časem zúčastnil v Berlíně zahájení činnosti instituce, která si říká Valeriánova nadace. Spolupracuje i s Českou republikou a věnuje se mladým literátům a autorům. Berte to jako tip na mezinárodní spolupráci, rád zprostředkuji kontakt.

Jaký je váš vztah ke Kutné Hoře? Chtěl byste něco vzkázat mladým adeptům poezie případně občanům Kutné Hory?

Kutná Hora je pojem – královské město, druhé město po Praze, historické město, které vyrostlo do krásy, takový středočeský Český Krumlov... Mám ke Kutné Hoře vstřícný vztah, mám zde spoustu kamarádů a známých a rád do Kutné Hory jezdím i se svými žáky. Mladým kutnohorským literátům a básníkům, vzkazují: „Pište, bardi, pište!“

Za rozhovor děkuje Vlastislav Navrátil

Naše paní Hana Kofránková

O režisérce Haně Kofránkové se píše v encyklopedii 99 významných uměleckých osobností rozhlasu toto: „Je nejen skvělou režisérkou, ale i vynikající interpretkou. Nejmilejším žánrem je jí četba a z několika desítek úkolů jsou její oblíbené např. *Z deníku Anny Lauermannové-Mikschové* nebo *Den dam* Věry Stiborové (1992), *Babička* Boženy Němcové (2000). Z rozhlasových dramát, která realizovala, nejraději vzpomíná na Ibsenovu *Heddu Gablerovou* (2000), za níž získala Cenu Prix Bohemia Radio v roce 2002, z poezie např. na pásmo veršů čínské básnířky 11. století Li Čching-čao *Ze stínu květů* (2005), jinak by prý „předělala možná téměř všechno“. Pro Ortenovu Kutnou Horu je nepostradatelnou režisérkou ortenovských pořadů, při nichž lze ocenit nejen její vytříbený smysl pro Ortenovo dílo, ale i pozorný a vlídný vztah k interpretům.

Není náhodou, že se pravidelně vidáme při Ortenově Kutné Hoře. Čím na Tebe zapůsobilo literární dílo Jiřího Ortena a jeho osobnost?

Nejdřív to byl tragický krátký život, působící na vnímání pubertální čtenářky, spojitost s milovaným básníkem Františkem Halasem a posléze i blízkost s Josefem Červinkou Schwarzem, který byl blízký i mně. A pak závrať z jeho elegií. V šestnácti sedmnácti jsem říkala *Sedmou* a *Devátou* na recitačních sou-

Hana Kofránková při přednesu F. Halase
(foto M. Radoměřský)

těžích Violy a trpěla u toho jak Job, taky jsem měla pocit, že „chci odjet, Bože můj, proč nejsi nádraží“.

Od roku 2002 režiruješ pořady z cyklu „Jiří Orten a jeho současníci“. Na který z nich ráda vzpomínáš a proč?

Ze všech těch večerů nejvíc vím asi na ten, v němž se vzpomínalo na přátelství Jiřího Ortena a Josefa Červinky, na kterém byla i Josefova přepůvabná paní.

Kdo měl podle Tebe nejbližší k postavě Jiřího Ortena – Jiří Ornest, Jiří Suchý z Tábora, nebo Vojtěch Hájek?

To je těžké rozhodnout. Jeden měl ortenovskou křehkost,

druhý mládí atd. atd. Ale nikdy nezapomenu na mráz, který mi běžel po zádech, když Lukáš Hlavica říkal „Na tomto místě stůj.“

Co pro Tebe znamená poezie?

Jeden velmi zvláštní způsob existence. Básníka i čtenáře.

A co hlas? Podle Tvého soudu může být krásný hlas i danajským darem? V jakém smyslu?

Hlas je prostředek. Jen. Je-li takzvaně „krásný“, může se stát sám sdělením a zaclonit význam sdělovaného. Vnímám to jako svod. Navíc je poněkud podezřelý.

Ptala se Marie Valtrová

„Mladá linie“ Ortenovy Kutné Hory 2014

První zářijový víkend 2014 proběhl v Kutné Hoře festival Ortenova Kutná Hora. Jak je dobrým zvykem, počasí festivalu přálo a návštěvníci festivalu tak měli za kulturním programem možnost užít si Kutnou Horu a okolí, čehož většina z nich s chutí využila. Večerní programy věnované mladým básníkům byly letos konány tak jako vloni v příjemném prostředí Blues Café a mě osobně velice potěšila hojná návštěva nejen účastníků festivalu, ale i lidí z Kutné Hory a okolí. Večery věnované mladým básníkům jsou volně přístupné kulturní akce, navíc bez vstupného a jsem rád, že se toto dostává v Kutné Hoře do povědomí. Letos bylo rozhodně na co přijít. V pátek se představili Kateřina Rudčerková, držitelka ocenění Magnesia Litera za rok 2014, Ondřej Hanus, který v letošním roce získal Cenu Jiřího Ortena, a svůj básnický debut představil Tomáš Tománek. Atmosféra byla velice přátelská, následná diskuse zajímavá a celý večer zakončil koncert mladého písničkáře Andrew Sychry.

V sobotu vystoupil Jonáš Zbořil, jehož sbírka byla letos nominovaná na Magnesii Literu i na Cenu Jiřího Ortena a festival Ortenova Kutná Hora se může pyšnit tím, že jeho talent, stejně jako mnoho jiných, rozpoznala ještě v dobách, kdy Jonáš se psaním teprv začínal a porota soutěže ho v Kutné Hoře ocenila nejedním diplomem za zaslané básně. Druhým básníkem, který představil svou knihu, byl Jindřich Jinoch. O hudební složku večera se postarala kapela Post-hudba. Na závěr večera měli prostor návštěvníci včera představit svou vlastní tvorbu, čehož většina mladých básníků i jiných přítomných spisovatelů využila. Myslím, že letošní ročník festivalu Ortenova Kutná Hora byl velice vydařený, ve městě se podařilo představit nejlepší současné české literáty i zajímavé hudební projekty a osobně se již těším na první zářijový víkend roku 2015.

Rozhovor s Kateřinou Rudčerkovou

Jak se ti líbil letošní festival Ortenova Kutná Hora? Máš ke Kutné Hoře nějaký vztah?

Letošní festival se mi líbil moc, do Kutné Hory jinak nejzdívám, a tak jsem byla vděčná za pozvání ke čtení s Ondřejem Hanusem a Tomášem Tománkem. Atmosféra na čtení v Blues Café byla skvělá, ubytování účastníků v hotelu U Kata báječné, zkrátka organizátoři odvedli výbornou práci. A na druhém klubovém večeru mě hodně zaujala kapela Post-hudba.

Ke Kutné Hoře mám nostalgický vztah, naposled jsem totiž na festival přijela v roce 1998, abych si poslechla básně Jiřího Ortena, které mě v mládí oslovovaly, v přednesu Jiřího Ornesta, jeho synovce, kterého jsem obdivovala jako herce.

Na letošním ročníku festivalu OKH jsi představila svou zatím poslední sbírku s názvem Chůze po dunách, za kterou jsi dostala Magnesii Literu za poezii. Básnickou sbírku jsi vydala po devíti letech. Když sleduji mladé básníky, kteří

Setkání mladých básníků na Gymnáziu Jiřího Ortena (foto M. Radoměřský)

přijždějí na festival, pro většinu z nich je doba devět let čekání na knížku nepředstavitelná, většinou by chtěli mít vydanou knihu hned. Byla jsi taky taková v jejich věku, nebo když jsi začínala psát? Proč trvalo tak dlouho, než jsi napsala sbírku *Chůze po dunách*?

Samozřejmě že ve dvaceti jsem taky chtěla mít vydanou sbírku co nejdřív a hned! A druhou a třetí taky. Po třetí sbírce jsem ale měla pocit, že jsem v poezii v tu chvíli pro sebe řekla, co jsem chtěla a mohla, a dál bych se jen opakovala. Proto jsem čtyři roky psala jen divadelní hry a k psaní poezie jsem se vrátila s nějakou novou životní zkušeností. Sbírkou vznikala čtyři roky, v roce 2011 jsem ji dokončila a vyšla na konci roku 2013. Takže jsem na vydání čekala jen dva a půl roku, což není tak hrozné.

Máš za sebou několik knih a ocenění, jsi zastoupena v antologiích, vystupovala jsi na mnoha literárních festivalech v Čechách i v zahraničí. Jak hodnotíš v porovnání s „velkými“ festivaly festival OKH pro mladé básníky?

Myslím, že je skvělé, že takový festival pro velmi mladé básníky existuje, potěšilo mě, kolik mladých lidí se o poezii zajímá. Když jsem procházela impozantními kulisami středověké Kutné Hory, napadalo mě, že by se zde měl konat i nějaký velký mezinárodní literární festival, protože ne každý zahraniční festival se může pochlubit tak výjimečně nádherným místem v kulturním dědictví UNESCO.

Je něco, co bys vzkázala začínajícím básníkům?
Čtěte, pište a jděte s tím ven.

Rozhovor s Jonášem Zbořilem:

Jonáši, ty jsi na festival OKH jezdil mnoho let a v soutěži pro mladé básníky jsi byl i několikrát oceněn. Jak hodnotíš úroveň festivalu, co se za ty roky změnilo a pomohla ti nějak soutěž v rozvoji psaní?

Soutěž mi v rozvoji psaní rozhodně pomohla. Pamatuju si, jak jsem v sedmnácti letech měl básnické ambice, a paní profesorka na gymnáziu mi říkala: Tak to pošli na „Ortenku“, ale vůbec nic od toho nečekej! Tam vyhraju jen ti opravdu dobří. Když jsem pak dostal poštou pozvánku, měl jsem strašnou radost. Poprvé v životě jsem měl pocit, že to psaní můžu brát trochu vážně.

Ze všech ročníků festivalu OKH, které jsi navštívil, co pro tebe byl největší zážitek, na co rád vzpomínáš?

Nejvíce vzpomínám určitě na tu legraci. Když jsme s kamarádkou Luckou Hyblerovou a ještě s bandou dalších básníků uléhali kamsi pod širák a stačili přitom odehrát snad všechny existující songy na kytaru. To byl můj první ročník.

Velký zážitek přišel i po samotné Kutné Hoře, když jsme se scházeli s tehdejšími tajemníkem soutěže Ondřejem Lipárem. Jinak taky skvělým básníkem. Pravidelně zval mě, Lucku Hyblerovou, Jonáše Hájka i tebe, Honzo Těsnohlídku, na posezení – představovali jsme si nové texty a spolu je rozebírali. To byl bezpochyby další impuls ke psaní nebo alespoň k uvědomění si, že v tom člověk není sám a že je hodně cest jak se zlepšovat a z čeho čerpat inspiraci. Důkazem, že nás to nasměrovalo blíž ke psaní, budiž taky fakt, že každý z těch lidí dodnes tvoří nebo má za sebou minimálně jednu knížku.

Letos jsi na festivalu OKH představil svůj debut, básnickou sbírku *Podolí*. Knížka měla značný ohlas a úspěch v podobě nominace na Cenu Jiřího Orteny a Magnésii Literu za objev roku. Když jsi začínal psát, věřil jsi, že se ti něco takového podaří?

Rozhodně nevěřil. Když jsem v roce 2012 poprvé seděl v sále Nové scény ND na předávání Magnésii, tehdy jako redaktor pořadu Liberatura na Radiu Wave, jenom chvíli jsem si představoval, jaké to asi musí být ocitnout se mezi nominovanými, nebo dokonce na pódiu s cenou. Když jsem to letos zažil z té druhé strany, mohl jsem se zbláznit trémou. Ale aspoň jsem pak nemusel pracovat! Když myslím zpětně na ty nominace, mám hroznou radost, že Podolí úplně nepropadlo. Co se ale týče psaní, pořád trpím nejistotou, jestli to opravdu umím.

Co bys vzkázal mladým básníkům, kteří se psaní začínají?

Vlastně to trochu souvisí s tou předchozí odpovědí. Myslím, že nejdůležitější je pracovat s vlastní vášní ke psaní. Uvědomit si, že to má být hlavně radost. Ceny ani nominace vás ve psaní závrtně neposunou. Asi to chce nebrat vždycky tak vážně všechno okolo, soutěže, tipy, lajky, publikace. Vzpomenout si, jak skvělý je ten moment psaní. A ještě bych poradil hledat sobě podobné mezi kamarády i v knížkách. Není nic lepšího, než když závidíte některým básníkům, jak strašně jsou dobří, a pak sami musíte psát.

Rozmlouval Jan Těsnohlídek

Rozhovory s interprety v pořadu z prací laureátů soutěže OKH

Pořad byl sestaven z prací laureátů 19. ročníku celostátní soutěže mladých básníků do 22 let Ortenova Kutná Hora 2014, jejíž výsledky byly vyhlášeny 5. září 2014 v rámci stejnojmenného festivalu. Vystoupení, které se konalo bezprostředně před vyhlášením výsledků soutěže, se setkalo s nadšenou odezvou účastníků soutěže a hostů festivalu. Texty z prací laureátů, které byly publikovány ve sbírce *Názvuky*, vybraly a inscenačně připravily Marie Sušánková a Eva Hadravová, která byla i jednou z interpretek. Dalšími interprety byli Marie Bláhová, která v pořadu zahrála i na klavír a na housle, Milan Peroutka a Vít Roleček. Většinu z nich jsme položili stejné otázky:

Na Ortenově Kutné Hoře jsi byl(a) letos poprvé, jaké byly tvoje dojmy z pátečního večera případně dalších dní festivalu?

Eva Hadravová: Na OKH jsem letos poprvé nebyla. Vlastně jsem si svou premiéru zažila coby recitátorka ve svých patnácti

letech. Od té doby jsem zde recitovala čtyřikrát, započítám-li tento poslední večer, který jsem poprvé měla na starost i z organizačního hlediska. Prostředí Ortenovy Kutné Hory je velice přátelské a inspirativní. Pro mě je to vždy první vystoupení po letní pauze, na které se velmi těším.

Maria Bláhová: Co se týče letošní OKH, moje dojmy byly velmi příznivé. Dřív jsem o této akci nevěděla, takže mě i mile překvapilo, že se tolik mladých lidí zajímá o básně. Bohužel jsem nemohla zůstat na celý program. Doufám, že příští rok mi to vyjde.

Milan Peroutka: V mých vzpomínkách jsme si užili krásný slunečný den, kdy jsme si v parku u chrámu sv. Barbory recitovali v trávě, prošli jsme kus města, a také si vybavuji večerní atmosféru historických prostor, která při našem vystoupení přispěla k celkovému vyznění pásma. Závěrečné setkání v kavárně u autorského čtení povídek a básní jsem vnímal jako něco, čeho je tak zatraceně málo, a přitom to všichni tak vítáme a potřebujeme. Více takových nevirtuálních setkání, více tvorby, více radosti.

Jak probíhala příprava pořadu a jaký pocit jsi měla z pořadu samotného? Nějaké veselé historky z natáčení?

Marie Sušánková: Na začátku prázdnin jsme se s Evou vícekrát sešly, abychom vybraly texty a dohodly se na koncepci pořadu. Eva nadto sháněla ochotné a zkušené recitující, dohadovala data zkoušek a starala se o to, aby vše po organizační stránce klapalo. Pokud si vzpomínám, s herci jsme měli čtyři zkoušky včetně poslední 5. září v Kutné Hoře, během kterých jsme bádali nad interpretacemi básní, prohazovali jejich pořadí, improvizovali a hodinu před představením dohodli konečnou verzi, kterou jste následně mohli vidět.

Eva Hadravová: Myslím, že pořad nejsem schopna objektivně hodnotit, to je na divácích. O přípravě však něco říci mohu. Vše začalo samotným přečtením všech přihlášených textů, pokusila jsem se je sestavit do určitých bloků podle témat či návaznosti motivů. Pak jsem vše prodiskutovala s Marií Sušánkovou a společně jsme pořadí básní ještě upravovaly. Po dramaturgické práci přišly na řadu samotné zkoušky. Společně jsme si vyjasňovali, co pro nás jednotlivé texty znamenají a podle toho jsme se snažili je i hlasově realizovat. Spousta nápadů vznikla – jako vždy – díky úplným náhodám. Například moment, kdy variujeme jednu strofu básně v různých provedeních a nakonec Milan vytáhne iPad a ta slova tam bez diakritiky vyťuká. Při zkoušení jsme ho totiž mírně provokovali tím, že jsme upozorňovali na jeho neustálou online přítomnost, tak vzal Milan najednou iPad do hry a fungovalo to. Navíc tím, že byly vynechány háčky a čárky, došlo k posunu významu slov, což mi přišlo zajímavé.

Maria Bláhová: Vzhledem k tomu, že jsme začínali zkoušet na konci prázdnin, kdy byl trochu problém se sejít, tak jsme zkoušeli někdy ve dvou, někdy ve třech. Všichni jsme se sešli asi na dvě, nebo tři zkoušky. Jinak práce na tom mě dost bavila, protože každou zkoušku jsme objevili nějaký nový podtext nebo spojitost mezi básněmi, takže to mělo vlastně pořad blíže od recitace k divadlu. Ze samotného pořadu jsem měla dobrý pocit, protože diváci skvěle reagovali a v sále byla příjemná atmosféra. Taky jsem byla šťastná, že jsem nějak odehrála ty části s klavírem. Nehraju na něj totiž dlouho, nikdy mi nešlo hrát na elektrické klávesy a ten den jsem to při zkoušce vždycky zkazila.

Milan Peroutka: Evička Hadravová byla jakožto zkušená recitátorka oslovena k tvorbě pořadu, který bude sestaven z nominovaných děl mladých básníků. Přizvala k tomu svoji spolužačku Marii, kterou zajímá režie alternativního divadla, a také mě s Vítkem a Marií č. 2, tedy lidi, které už měla mož-

nost na jiných recitačních přehlídkách vidět, a s nimiž by ráda do spolupráce šla. Samotná příprava textů byla jistě náročnější než zkoušení jako takové. Napadl nás koncept papírků, které po každé básni z ruky upustíme, a tak jsme básně nemuseli ani umět zpaměti. Přesto jsme se pak nachytávali, že naši berličku ani příliš nepotřebujeme.

Sešli jste se kromě toho pořadu na jiném projektu nebo plánujete nějaký?

Marie Sušánková: Ne. Zatím ne.

Eva Hadravová: Ne, jako skupina jsme se sešli poprvé, jinak jsem každého znala individuálně. O dalším projektu bych raději pomlčela, nechci nic zakřiknout.

Maria Bláhová: V tomhle složení jsme se sešli poprvé. Nicméně nás spolupráce hodně bavila, takže chystáme tenhle rok divadlo poezie.

Milan Peroutka: Občas se na nějakém vystoupení potkáme, přesto to byla v takové formaci naše prvotina. Plní euforie po několika pěkných básnických večerech, které jsme spolu strávili, jsme si přislíbili, že bychom do budoucna rádi zkusili třeba divadlo poezie. Uvidíme, co uvidíme, já však budu podobným nadšením vždycky nakloněn.

Čemu se v současné době věnuješ, co tě vlastně přivedlo do týmu pro pořad na Ortenově Kutné Hoře?

Marie Sušánková: Čemu se věnuji, popisuji v poslední otázce, přeskočím tedy k druhé části otázky – známost. S Evou se znám ze střední školy, kde jsme spolu chodily do třídy. V červnu se zmínila, že něco připravuje, a zeptala se mě, zda bych se s ní nechtěla podívat na zaslané texty. Tak jsme se sešly a pak znovu. Ostatně, všichni jsme se dostali do týmu přes Evu – s (druhou) Marií chodila do dramatického kroužku při ZUŠ Lounských a s Milanem a Vítkem se zná z rozličných recitačních soutěží a pořadů.

Eva Hadravová: K příležitosti podílet se na Ortenově Kutné Hoře mě přivedla má učitelka na ZUŠ. Všechny minulé roky jsem zde vystupovala pod jejím vedením. Pro letošek se ovšem rozhodla, že práci na tomto pořadu ukončí. Mně to bylo velmi líto a snažila jsem se ji přemluvit, aby si to rozmyslela. Tak mi nabídla, že pokud o to tak stojím, mohla by mě doporučit místo sebe, což udělala a díky tomu teď odpovídám na otázky v tomto rozhovoru. Jinak se v současné době věnuji především studiu na dvou vysokých školách, přednesu, divadlu a zpěvu.

Maria Bláhová: V současné době studuji housle na Pražské konzervatoři a vedle toho maluju a hraju divadlo. Do toho pořadu jsem se dostala dost náhodou. Vlastně jsem se seznámila s Evou teprve na letošním Wolkrově Prostějově. Ona dávala dohromady lidi pro ten pořad a právě sháněla někoho, kdo by mohl třeba vymyslet i nějaký hudební doprovod.

Milan Peroutka: V současné době se věnuji nejvíce divadlu a hudbě. Působím v několika divadelních spolcích (Crossroads, Tygr v tísni, Letí a Oldstars) a například v pátek pojedou s divadelním představením *Přelíčení* od Petra Weisse na „hostovačku“ do Bratislavy, kam se moc těším. Kromě toho jsem založil vlastní kapelní projekt *Mpb* a přeji si vytvořit takovou základnu příznivců, abychom mohli koncertovat častěji. No a dále je tu také škola, moderování, filmové herectví, multimediální kurz *Hafstream*, kocour Vojta v dětském rádiu Pigy atp. Jak říká vám, dokud si to můžu dovolit, všechny nabídky rád odkývnu.

Interpretky na jevišti...

...a mladí básníci v publiku (foto M. Radoměřský)

Měl(a) bys chuť si vystoupení na Ortenově Kutné Hoře – v jiné podobě – zopakovat i příští rok?

Marie Sušánková: Možná.

Eva Hadravová: Měla bych, pokud budu opět oslovena.

Maria Bláhová: Mám pocit, že ten výsledek, který jste viděli, byl dobrý právě v tom místě a v té chvíli. Bavilo mě to, a kdyby byl čas dál zkoušet, tak bych si to klidně někde jinde zopakovala. Ale kdybychom to měli hrát příští rok zase na OKH, tak bych se bála, že se to pravděpodobně povede hůř. Což by také poznali diváci, kteří viděli letošní přestavení.

Milan Peroutka: Určitě, vlastně jsme si to s kolektivem už tak trochu přislíbili. Tak snad čas neodnese tu chuť, se kterou jsme se naposledy loučili.

Co plánuješ pro nejbližší týdny a měsíce?

Marie Sušánková: Většina mých plánů je spjata se studiem na gymnáziu, od vypracovávání maturitní teze po organizaci

přednáškového dne pro všechny studenty gymnázia.

Eva Hadravová: Chtěla bych úspěšně zvládnout první zkuškové období, tím spíš, že ho budu mít násobené dvěma. A moc ráda bych se opět podílela na projektech podobných právě tomuto.

Maria Bláhová: Toho je dost. Mám teď poměrně hodně koncerty – jak sólové, tak v orchestru. S „dramatákem“ momentálně pracujeme na předloze od Erbena pojaté jako rockové melodrama, ke kterému si sami skládáme hudbu. Taký teď, když mám chvíli, pročesávám knihovnu a hledám nějaké nové dobré básně a texty.

Zdá se, že dnes jsme svědky jakési renesance poezie a literární tvorby vůbec, mladí lidé sami píšou, recitují a čtou při veřejných autorských čteních, v kavárnách, klubech, přitom zpravidla zazní zhudebněná poezie či vlastní tvorba mladých hudebníků. Možná i to je za rostoucím zájmem o Ortenovu Kutnou Horu v posledních letech, ať už jde o soutěž, či festival. Pozorujete něco jako renesanci poezie?

Otázky kladl Vlastislav Navrátil

LuSy

Rozhovor s básnířkou Lucií Sychrovou

Co pro Vás znamená poezie?

Poezie pro mne znamená svobodu, uvolnění a dlouho pro mne znamenala také určitou terapii.

Vy píšete především lyriku...?

Já jsem psala především veršovanou poezii a byla to poezie o vztazích. Pak nastala změna a už asi čtyři roky je moje poezie součástí deníku. Ale je to čím dál, tím méně, takže nevím, jestli o sobě ještě mohu říct, že píšu poezii.

Vy máte podle mého soudu ještě jiný problém. V Kutné Hoře jste známa jako Lucie Krupičková, a teď se jmenujete Lucie Sychrová. Pod jakým jménem budete publikovat?

Na DAMU jsem měla takovou přezdívku, tam mi říkali LuKru.

A teď, když jsem se vdala, tak jsem LuSy. Kdybych náhodou někdy publikovala, tak by to byla hezká zkratka.

Vy jste studovala herectví?

Studovala jsem katedru autorské tvorby a pedagogiky pod vedením Ivana Vyskočila. Student zkouší, zkoumá a reflektuje, jak vztah autor-divák funguje. Důležitou součástí studia je psaní textů, které autor veřejně čte, dostává okamžitou zpětnou vazbu od posluchačů a posléze, když k tomu texty dozrají, je také hraje.

Takže to, co si na sebe vymyslí, to si taky vypije. Autorství se netýká jen hereckých věcí, týká se i veřejného vystupování. Tím, že tam jsou lidé z nejrůznějších profesí, tak by měli tvorbu

uplatňovat tam, kde právě jsou.

A kde jste hrála svá představení?

Veřejných čtení bylo víc, představení jsem zas tak moc neměla, týkala se hlavně studia. Hrála jsem třeba v klubu Kaštan, v Jelení, v Řetízku. Premiéra jednou vyšla na mé narozeniny, pozvala jsem známé a udělala dort, aby měli ještě nějakou další motivaci přijít. Jsem stydlivý člověk a něco si sama napsat a zahrát před ostatními byl životní výkon. Necítím se být herečkou, spíš jsem divadlo spojovala s pedagogikou, s výukou dětí na „dramatácích“ nebo drama dílnou s lidmi s mentálním postižením.

Jak se Vaše hra jmenovala?

Hra se jmenovala *Půda*. O příbězích, které člověk sice nevyhodí, ale odsune stranou. Jednoho dne se na „půdu“ vydá a oni ožijí. Hledání vztahu sama k sobě, k minulosti. Pak jsme hráli ještě jednu se spolužákem, ta se jmenovala *Nahoře*, dva osamělí lidé chodí na střechu domu snít a pozorovat lidi shora. Když jeden přijde, druhý odejde. Až jednoho dne, nechce odejít ani jeden a své izolované světy se pokusí sdílet.

Ve kterém roce jste DAMU skončila?

Před koncem studia jsem odjela jako dobrovolník do Anglie, abych si vyzkoušela jestli dokážu fungovat sama se svou tvorbou v cizím prostředí...

V angličtině?

V angličtině. Chtěla jsem si ověřit, jestli lze spojit sociální práci, pedagogiku a divadlo. Pak jsem se vrátila a DAMU jsem skončila v roce 2008.

Když odbočíme k Ortenově Kutné Hoře, kolikrát jste tam dostala čestná uznání?

Asi dvakrát, nebo třikrát...

A od roku 2005 jste porotkyní básnické soutěže. Zdá se mi, že je dost velký rozdíl být básnířkou a porotkyní... Jak to zvládáte?

Je to čím dál náročnější. Já si čím dál, tím víc uvědomuju, jak individualitu mladých básníků, tak vlastně i omezené možnosti, jak jim poradit. Mezi námi jde o dialog, při kterém si vyjasňujeme, co té které básni pomáhá a co jí škodí.

Vy to víte?

Někdy to nevím. Právě proto s nimi objevuji a hledám. Ale základní věci poznám, nebo si na ně přijdou sami. Společně se zamýšlíme nad tím, co by té které básni prospělo nebo proč si myslíme, že ještě není hotová. Jsou to spíš konkrétní věci...

Takže ty básně cizelujete?

Ano, jedná se o cizelování. Jinak jde hlavně o setkání nad básněmi. O povzbuzení k tvořivosti mladých lidí. Myslím si, že je to velmi důležité.

Pokud jde o oceňování básníků, řekla jste, že na prvním místě je Jiří Orten – a pak dlouho, dlouho nikdo. Já si to myslím také, ale asi to není správné, jak podotkla Rut Kohnová. Co s tím budeme dělat?

Asi je to taková mantra, kterou opakuji po starších, takhle mi to bylo i řečeno. Tenkrát jsme se taky divili, proč není víc cen, alespoň druhých cen. Dnes vím, že se při posuzování aktuální výsledky srovnávají ještě třeba s výraznými osobnostmi z minulých ročníků, což je asi opravdu chyba. I když je třeba ten ročník slabší nebo tam není nikdo, kdo by víc vyčníval, tak přece jen bychom se asi neměli vracet k tomu, co bylo. Má to ještě jeden praktický důvod, a to je skutečnost, že uznání tak získá více lidí.

Tak je méně zklamaných...

Snad ano. V porotě má každý více svých „favoritů“ zvláště

Básnířka LuŠy na Gymnáziu Jiřího Ortena (foto M. Radoměřský)

na čestná uznání, tam už tak jednotní nejsme. Co se týká vícero druhých a třetích cen, finanční ohodnocení se pak také dostane k více účastníkům.

Kdy vydáte knížku?

Já osobně? To nevím. Vždycky si říkám, že až umřu a někdo se bude v mých šuplíkách hrabat, tak mé básně objeví... A když se mu budou líbit, tak je vydá.

Lucie, na to bych nespolehala. Myslím, že je to třeba udělat dnes, hned a teď!

Já mám kamarádku překladatelku (Danielu Feltovou), která začala psát básně někdy v pětáctyřiceti letech a jsou to básně úžasné a zralé. Tak s ní bych ráda napsala knížku poezie pro děti. Ona má čím dál víc vnučat, já teď dělám taky s malými dětmi, tak bychom se spojily.

Kde vlastně děláte?

Už tři roky jsem paní učitelkou ve školce. Dostala jsem se k tomu úplně oklikou, neplánovaně. A kromě toho se ještě věnuji dětské dramatu.

Takže děti jsou Vaší hlavní životní náplní?

Teď to tak je. A je pravda, že když se s dětmi pracuje poctivě, tak to stojí dost energie. Všechno ostatní pak trvá déle.

Mají malé děti rády básničky?

Mají. Baví je a baví je také vymýšlet různé rýmy. S těmi staršími školáky jsem třeba připravovala nonsensy Edwarda Leara a moc jsme se u toho nasmáli.

Myslíte si, že až tyto děti vyrostou a bude ještě existovat Ortenova Kutná Hora, stanou se adepty soutěže?

Myslím, že určitě. V „dramatácké“ skupině se sešlo třeba více „režisérských“ typů, někteří muzikální a tak dvě, tři děti měly výjimečný cit pro slovo. Takže by se k poezii mohly dostat – a jednou se přihlásit na Ortenovu Kutnou Horu. A víte, co mne zaujalo? Po dlouhých letech, co na soutěž jezdím, se te-

prve teď mé okolí začalo zajímat, kam vlastně jezdím a proč. A teď jsou všichni úplně nadšeni, že taková soutěž existuje a že existují mladí básníci. Ale já jim říkala: „Vždyť přece víte, že tam jezdím každý rok... že nejsem tady v Mníšku na festivalu „Štrůdl“, ale v Kutné Hoře...“ A oni, že ví, ale až doposud neměli tušení, o co se jedná. Dokonce se mnou přijeli znovu kamarádi, kterým se líbily rozborové semináře, a zase chtějí přijet, protože je to opravdu zajímavá.

A máte pocit, že mladí básníci cítí nějaký problém ve vztahu ke starší generaci?

Myslím, že ani ne. Řekla bych, že čím jsem sama starší, tím nějak můj odstup roste, ale druhá strana to tak nevnímá. Záleží na tom, jak se s nimi budu bavit a podle toho se oni budou bavit se mnou. Já o tom také přemýšlím, jestli rozumím tomu, o čem mluví, ale když nerozumím, tak se zeptám. Prostě se jedná o vzájemné porozumění.

Mne by osobně zajímal jejich názor na ortenovské pořady. Jestli jim vůbec něco přinesou?

Myslím, že někomu ano, a pro někoho jsou moc dlouhé. Oni nejsou zvyklí poslouchat tak dlouho poezii tohoto typu. Mají svůj klubový večer, mají možnost rozebrat své básně – a to je pro ně to nejpodstatnější. A co si vyberou dál, to už je jenom na nich.

Když jsme se bavili o Vaší poezii, tak... něco vydáte, že?
Dám si to jako úkol. Já jsem v tomhle trochu pragmatik. Někdy

jsem se divila sama sobě, co všechno jsem při studiu dokázala. Buď jsem si dala jako úkol něco, co mne naplňovalo a bavilo, anebo jsme si chtěli vzájemně něco ukázat. A to mne motivuje, když vím, proč (nebo pro koho) to je.

A proč to je?

Když dělám něco jen sama pro sebe, tak toho udělám méně a déle to trvá. Zatímco, když mám nějaký vnější důvod, úkol, tak se víc snažím. Já se pořád učím, abych vydala něco ze sebe, i když nemusím.

A ještě tradiční otázka. Které básníky máte ráda?

Mám ráda poezii Jiřího Ortena a mám také moc ráda básně Bohuslava Reynka, Jana Skácela, Christiana Morgensterna (v překladu E. Frynty), Ivana Wernische...

Budete nadále působit v rámci soutěže Ortenovy Kutné Hory a co si od toho slibujete?

Uvažovala jsem, jestli mám jako porotce dále pokračovat. Protože jsou mezi námi mladší a já znovu hledám svou roli v týmu. Prostě si hledám své užitečné místočko a potřebuji si je sama před sebou obhájit.

Je něco, co byste chtěla, aby v našem rozhovoru zaznělo?

Asi to, že básníkům držím palce. A že jim přeju, aby spolu nepřestávali komunikovat a aby se navzájem drželi. Ať už bude každý jinde a jiný, řeknou si něco ostře nebo jemně, podle jejich naturelu, ale aby se navzájem podrželi.

Děkuji Vám.

Rozhovor vedla Marie Valtrová

Poselství materiálu a barev

(Úvodní slovo paní Petry Hollerové při zahájení výstavy Hany Richterové)

Vážené dámy a pánové,

je pravdou, že o výtvarníkovi hovoří především jeho dílo, přesto si dovoluji o Haně Richterové říci pár slov. Než však přistoupím k vlastní umělecké tvorbě, zmíním několik základních údajů z jejího „curricula vitae“.

Hana Richterová se narodila v roce 1965 v Malešově u Kutné Hory. A Kutná Hora je v současnosti i místem, kde žije a tvoří. Přestože vystudovala technicky zaměřený obor, vždy ji to přitahovalo spíše do světa umění. Za to, že si nakonec vybrala jako hlavní pole působnosti řezbářství, může asi poděkovat svému dědečkovi, od něhož získala první dláta i základy řemesla. Přesto je originální a svěbytný styl Hany Richterové výsledkem jejího hledání a postupného rozvíjení talentu. Jako autodidakt nepovažovala studia na výtvarně zaměřených školách za prvořadá a sama si určovala, jakou cestou se bude její tvorba ubírat a dále vyvíjet jak stylově, tak námětově. Přesto, nebo právě proto, jsou její díla tak bezprostřední a přesvědčivá a jdou přímo od srdce k jádru věci.

Skutečnost, že kráčí správnou cestou, ukazuje nejen účast na mnoha samostatných a kolektivních výstavách doma i v zahraničí, ale i zastoupení ve sbírkách po celém světě. Od roku 2001 je členkou středočeské sekce Unie výtvarných umělců, se kterou nejen vystavuje, ale díky níž je její tvorba představena i v reprezentativní knize Středočeské ateliéry z roku 2008. Za zmínku stojí také její pravidelné výstavní aktivity s výtvarnou skupinou LINUM v rakouské Vitorazi (Weitra) či účast na řezbářských sympóziích.

V začátcích tvorby se Hana Richterová věnovala především klasickému řezbářskému řemeslu – realizaci loutek, věšáků, dveří a různých dekorací. Velmi brzy však začala upřednostňovat volnou tvorbu – dřevěnou plastiku a řezaný reliéf. Zakázky designového či restaurátorského charakteru však přijímá stále. Kromě několika realizací v architektuře se účastnila zajímavého projektu Michaely Bartoňové, který byl pod názvem Noemova archa vytvořen pro zákazníka z Holandska. Odlišnou prací je dřevěná plastika sv. Jana Nepomuckého pro Suchdol u Kutné Hory, která vychází z klasických hodnot lidových sakrálních plastik. Přestože je tvárný potenciál dřeva (především lipového) pro Hanu Richterovou prvořadý, nebrání se ani experimentům s jinými materiály. Techniku štuku či nástěnné malby v abstrahujícím pojetí využila i na fasádě vlastní chalupy, kterou tak přetvořila originálním a moderním způsobem. Mezi dalšími experimenty najdeme smalty, proutěné plastiky i kuriózní malbu na velké míchačce na beton. Od roku 2012 se v díle Hany Richterové objevuje nový výtvarný fenomén, kterým je akvarelová malba.

Na kutnohorské výstavě v Sankturinovském domě Hana Richterová představuje reprezentativní a vyváženou kolekci dřevěných plastik a akvarelů. Z dřevorezby vystavuje celou typovou škálu – rozměrnější materiálové realizace i drobné objekty, prostorové plastiky i ploché, závěsný reliéf, realistická i čistě abstraktní díla. Na všech je vidět, že s řezbářskými nástroji pracuje bravurně a s jistotou. Prostá barva dřeva jí pro umělecké vyjádření nedostačuje, proto své práce doplňuje polychromií – použitím barev. Barevná škála je u Richterové

Hana Richterová (foto M. Radoměřský)

velmi rozmanitá – od tlumených odstínů hnědí, okřů, šedí přes lehké pastelové lazurní tóny, až po výrazné kontrastní barvy. Barevnost ještě více umocňuje výsledný vzhled díla. Akvarely pak vypadají vzdušně, jako by nanášené lehkou rukou. Nezaprou jistotu v kresbě, preciznost ve výstavbě i citlivost v jemném odstínění barev.

I když se oba hlavní póly autorčiny tvorby – dřevorezba a akvarel – zdají být odlišné a neslučitelné, jisté náznaky spojení zde jsou – ve struktuře, barevnosti, ale především v jejich obsahové a námětové podobnosti. Všechna díla Hany Richterové se vyznačují bohatou myšlenkovou vrstevnatostí. Autorka k nám hovoří v náznacích, metaforách a skryté symbolice, její tvorba

je blízká surrealismu či magickému realismu. Dalo by se říci, že nám otevírá bránu do jiného světa, dvířka do skrytých zákoutí našich duší a záleží na každém z nás, zda bude chtít vstoupit nebo zůstane mimo tuto nadčasovou zkušenost.

Závěrem bych se s Vámi rozloučila slovy malíře Edvarda Muncha, který říká: „Do obrazů dává malíř to nejdražší – svou duši, své starosti a radosti, krev svého srdce. Lidé by měli být schopni obrazy lépe chápat – nejdříve jen někteří z nich, potom mnozí, nakonec všichni. Je tomu právě tak, jako když se vyskytne mnoho houslí v jedné místnosti. Jestliže někdo vyloudí na jednéch tón, na které jsou naladěny i ostatní, zazní všechny.“

(Kráčeno se svolením autorky)

Ortenova Kutná Hora 2014

Něco zlého pro něco dobrého... Loňské absenci na jubilejním ročníku vděčím za letošní zážitek a neopotřebovaný vjem dění na festivalu, který pomalu dorůstá do dospělosti. Ta byla, zdá se, letos únosná i pro ty mladé, kteří představili hned v úvodním večeru vítězné básnické práce soutěže. Pořad připravený Evou Hadravovou nabídl vše, co mládí a poezii sluší – hravost, upřímnost a jedinečnost básnického vidění. Výborné recitační výkony jen podtrhly kvalitu oceněných textů. Tento pořad hodnotím jako příkladný a zpětně lituji, že nebyl obrazově či zvukově celý zaznamenán. S omluvou a lítostí také konstatuji, že to bylo mé jediné letošní setkání s aktivitami mladých a pro mladé.

Na dalších třech pořadech (*H. Kofránková a J. Krček 140, Slavnostním koncertu a Poctě přátelům*) jsem se aktivně po-

Alfred Strejček s herečkou Taťjanou Medveckou v GASKu (foto M. Radoměřský)

dílel a těžko je mohu hodnotit. Hodnotit ale mohu atmosféru a divácký ohlas. Festivalu sluší kontaktní pořady a řada gratulantů vnesla do sobotního odpoledne postřehy a příspěvky v pravdě jedinečné. Taktéž tomu bylo v nedělní Poctě přátelům, kde byly představeny a zpovídány tři výrazné osobnosti pravidelných návštěvníků OKH, které žijí v zahraničí a tam napomáhají šíření české kultury.

Nezmínil jsem ještě tradiční páteční pořad cyklu Marie Valtrové *Jiří Orten a jeho současníci*, který byl věnován Františku Halasovi. Vynikající scénář byl tentokrát inscenačně znevýhodněn neúčastí jednoho z ohlášených aktérů. Přesto musím znovu konstatovat, že dramaturgický přínos Marie Valtrové pro OKH

je zásadní, a naplní-li se její rozhodnutí nepokračovat po roce 2015 v přípravě ortenovských ohlédnutí, bude to citelné oslabení dosud skvěle fungující stavby festivalového schématu. Otevírá se tím zároveň i otázka blížící se postupné proměny festivalového i organizačního výboru. Ten ve stávající podobě pracuje už jednadvacet let. Vykonal mnoho, ale čas je neúprosný...

Proto se na závěr své úvahy znovu vracím k radosti z letošní prezentace mladých. Zde se upínám k naději, že náš festival, byť možná v částečně pozměněné podobě, bude žít dál a zůstane stále tou živou a jiskřící tvůrčí dílnou i místem pro pamětnická setkávání. Tak jak si to přáli jeho zakladatelé MUDr. Emanuel Růžička a profesor Ota Ornest.

Alfred Strejček

Vídeň – Kutná Hora

Ještě doznívala Ortenova Kutná Hora, když jsme se při obědě nedaleko GASKu domluvili s panem Jaroslavem Kolářem, že uskutečnime rozhovor přes hranice. Z Vídně mi přišly odpovědi na tyto otázky:

Kdy a za jakých okolností jste se seznámil s panem MUDr. Růžičkou a jeho rodinou?

Mám-li odpovědět na první otázku, musím se vrátit třicet let do minula. Tehdy pořádala Komenského škola ve Vídni akademii ke Dni matek. Vedle dětských pořadů vystoupil i nějaký pan Strejček, který recitoval báseň Josefa Kainara. Stejnou báseň jsem použil při otevření dětské knihovny, kde jsem ji pustil z gramofonové desky. Jak mne znáte – jsem „málomluvný“ a musel jsem to recitátorovi hned říci. A on mi odpověděl: „Ale to jsem na tu desku osobně namluvil!“ - „Tak jste z Violy!“ - zaradoval jsem se. A to byl začátek naší spolupráce. Asi se nebudete divit, že jsem byl pozván do Kutné Hory, a to hned do rodiny Růžičkovy, kde jsem byl

také ubytován. Bylo to přátelství na první pohled. Víc snad netřeba říci.

Jak vnímáte Ortenovu Kutnou Horu?

Od prvního okamžiku jako Kutnou Horu, kterou charakterizuje mládí. Podle mého soudu je to nádherná myšlenka předat odkaz Jiřího Ortena současné mladé generaci. Ti starší většinou vzpomínají, ti mladí jeho odkazem žijí – ale v současné době. Se zájmem to už patnáct let sleduji.

Co byste si přál, aby se do budoucna změnilo?

Co bych si přál, aby se změnilo? Jsem hostem a mluvím pouze sám za sebe. Přál bych si najít čas na pořady v Blue Cafe Kutná Hora a iniciovat výměnu názorů mezi generacemi. Nevím, zda by se mnou mladí lidé hovořili... Můj obdiv mají...

Ptala se Marie Valtrová

Jaroslav Kolář (zcela vlevo) s dalšími hosty v GASKu (foto M. Radoměřský)

Jan Hus v Kutné Hoře

Kutná Hora se svými nádhernými historickými kulisami je častým cílem a dokonalým „ateliérem“ pro české i zahraniční filmové štáby. Nejednou se tak divákům v kinech či na televizních obrazovkách naskytne pohled, který je Kutnohořanům důvěrně znám. Poznávají místa, kudy denně chodí, a některým možná – i přes své trvajícím kouzlo – už nepřipadají tak atraktivní jako těm, kteří je spatří na vlastní oči poprvé.

Avšak má-li člověk možnost prožít v místech, kde se psala historie, nějaký další zážitek, nabývají vjemy na síle. Využil jsem proto letos v létě příležitosti být u zrodu dvoudílného snímku Jan Hus. Vzpomínám si ještě na původní film Otakara Vávry z roku 1954 se Zdeňkem Štěpánkem. Byl jsem malý chlapec a některé momenty z tohoto snímku z cyklu filmů pro pamětníky mi utkvěly v hlavě a vybavují se mi dodnes. Byly totiž velice silné a dokázaly mne určitým způsobem zasáhnout a oslovit. Možnost být u natáčení filmu o Janu Husovi jsem si proto nemohl nechat ujít a stal jsem se jedním z desítek, ba stovek komparzistů. Nebylo to ze zjištěných důvodů – honoráře pro staty jsou zanedbatelné – ani proto, abych se někde mihnul v televizi. Kromě divadelního herectví mívám nabídky epizodních rolí ve filmech, seriálech či reklamních spotech. Důvody byly jiné; za prvé se člověk neustále učí, sleduje známější kolegy herce při práci, poznává nové filmařské techniky a pozoruje režiséra, štáb a produkce v jejich úlohách. A za druhé jsem si tuhle etapu učiva z dějepisu chtěl zopakovat a být jí přítomen tak nějak v reálu. Stát se alespoň na okamžik součástí historie, podobně jako třeba při Královském stříbření Kutné Hory.

Ale zpátky k Janu Husovi: První klapka natáčení nového historického filmu o významném církevním reformátorovi padla v pražském Anežském klášteře. Dvoudílný snímek nyní připravuje Česká televize k šestistému výročí upálení mistra Jana. Režisér Jiří Svoboda do titulní role obsadil Matěje Hádku a filmový štáb prožil perných osmapadesát natáčecích dnů. Režisér Svoboda o filmu mluví jako o velikém a náročném projektu. Celý byl natočen v reálech, neexistoval žádný ateliér. Kromě Kutné Hory byly záběry natočeny třeba na Zvíkově, v Chebu či na Křivoklátě. Film vznikl podle scénáře spisovatelky Evy Kantůrkové. Knihu o Janu Husovi napsala již v osmdesátých letech. Její první vydání se tak odehrálo jen v rámci samizdatu. Kantůrková popisuje příběh Jana Husa od počátku patnáctého století až ke kostnické hranici. První díl filmu začíná ve chvíli, kdy král Zikmund vyláká krále Václava na hrad falešným příslibem triumfální jízdy ke Svatému otci, aby jej mohl uvěznit a zmocnit se celého království. Předělem mezi prvním a druhým dílem bude okamžik Husova váhání o cestě do Kostnice, film končí jeho upálením. Snímek bude dvoudílný a Česká televize ho odvysílá začátkem července 2015 k šestistému výročí kostnického koncilu a upálení Jana Husa. Jedná se asi jeden z největších filmových projektů, do kterých se kdy Česká televize pustila. Ještě před pár dny, kdy jsem se v jiné záležitosti na Kavčích horách potkal s kostyméry a produkčními, kteří se kolem vzniku filmu *Jan Hus* pohybovali, vzpomínali jsme na náročnou, ale zajímavou práci v lokacích v Kutné Hoře. Na to, jak někteří z davu komparzistů omdlávali

Jan Hus připravený k upálení pod patronací České televize (foto M. Štrobl)

Skutečné hvězdy filmu na poněkud nehistorickém odpočívadle. Vlevo Matěj Hádek coby Jan Hus (foto M. Štrobl)

Poněkud lhostejný dav komparzistů přihlížející přípravě k upálení (foto M. Štrobl)

při záběrech ve vydýchané kapli Božího těla. Jak složité bylo obléknout takové množství lidí do dobových oděvů a zase je večer po celodenním natáčení připravit na ráno do dalších akcí. Na turisty kolem památek, kteří se nevěřičně zastavovali při pohledu na oživlou historii...

Mezi mé osobní postřehy patří setkání s herectvím Matěje Hádky, ale i ostatních známých osobností, třeba Milana Kňážíka, Jana Dolanského, Michala Dlouhého nebo Petry Špalkové. Potkal jsem se s nimi již při jiných projektech, a proto bylo teď zajímavé sledovat je při práci ve zcela odlišných úlohách. Vzpomínám, jak mezi několika nespokojenými i brlajícími komparzisty z Kutnohorska byli především lidé, kteří si chtěli vyzkoušet práci herce, anebo se zabývají českými dějinami, studují historii či se o ni zajímají a byli zvědaví, jak ji filmaři pojmu. Vybavuje se mi – a při sledování hotového filmu

v televizi se mi určitě ta chvíle znovu připomene –, jak jsem s nemocným kolenem neustále bolestivě poklekal na kamenou dlažbu a zase se zvedal. Jak jsme v kostele Matky Boží Na Náměti lámali na protest proti mistru Janovi hořící svíce nebo přihlíželi „několikerému“ upálení Jana Husa na hranici v lokaci Na Rovinách. Kvůli prostřihům záběrů z několika úhlů se Matěj Hádek musel bosý na hromadu dřeva postavit opakovaně a při velice nebezpečné scéně na poslední chvíli seskočit z hořící hranice. Figurína, která místo herce nakonec v plamenech skončila, byla tak věrohodnou Matějovou kopií, že jsem ji málem omylem pozdravil.

Příběh Jana Husa o tom, že snaha o život v pravdě dokáže proti nám obrátit naše nejbližší přátele a v konfliktu s mocí nás dovést až na smrt, je dnes stejně aktuální jako ve středověku. Jsem rád, že jsem mohl být při tom...

Václav Veselý

Festival „Kutná Hora, domov můj“ úspěšně skončil

Ve středu 29. října 2014 skončil po čtyřech dnech festival, jehož hlavním úkolem bylo připomenout Kutnou Horu v 19. století, tedy její běžný život, kulturní dění, významné osobnosti, pozici Kutné Hory v širších souvislostech zmíněného období. Skončil festival „Kutná Hora, domov můj / Kutná Hora v 19. století“. Centrem festivalového dění byl především konferenční sál hotelu U Kata, avšak program festivalu byl realizován i na jiných místech Kutné Hory.

Myšlenka uspořádat takovýto festival vzešla především z úspěšného cyklu pořadů „Podvečery s regionální literaturou“, který se v měsíčních intervalech snaží připomínat regionální autory literárních děl nebo přímo tato díla. Bylo potěšitelné zjistit, že návštěvníci těchto pořadů mají zájem o život a dílo osobností, které jsou dnes již zapomenuté či pozapomenuté. Příjemné bylo i zjištění, že osudy těchto připomínaných lidí lze vhodným způsobem oživit, zpřítomnit a že jejich díla je možné poutavě přiblížit i dnešnímu divákovi či posluchači. A bylo zajímavé, že velká část těchto osobností celým životem nebo alespoň částí svého života náležela právě 19. století. Ukázalo se tedy, že toto tzv. „dlouhé století“ není zdaleka součástí „odváté“ historie.

Smyslem festivalu nebylo tuto dobu adorovat, tedy vytvářet dojem, že to byl „zlatý věk“, do kterého bychom se měli vrátit. Úkolem této kulturní akce bylo především připomenout další důležité období, ze kterého vyrůstá naše současnost, hledat souvislosti, pokusit se přiblížit atmosféru doby. A snad také dokázat, že je to století svým způsobem stále živé a inspirující. Program festivalu byl bohatý, a tak bylo dost náročné zúčast-

nit se všech pořadů. Návštěvníci si tedy vybírali podle svého gusta, což byl i záměr pořadatelů. Je nutné dodat, že v naprosté většině festival čerpal z domácích, tedy kutnohorských zdrojů. To znamená, že program vznikl opravdu zde, v Kutné Hoře, a v naprosté většině jej realizovali svými vystoupeními, přednáškami, odborným průvodcovstvím atd. také samotní Kutnohořané. A pokud jsme měli tu čest přivítat hosty odjinud, tak to byli lidé nějak s Kutnou Horou výrazně spjatí. Tato kulturní akce tedy kromě jiného dokázala, že má Kutná Hora natolik bohaté vlastní zdroje, že je schopna takový festival sama uskutečnit. A to je právě ona dobrá inspirace 19. stoletím. Program festivalu měl štěstí, že se mohl už v samotném počátku těšit velkému zájmu veřejnosti. Na zahájení, které se uskutečnilo v neděli 26. října U Kata, přišlo více než dvě stě návštěvníků. Mnohé zřejmě přilákal křest knihy *Paměti z Fastrova mlýna*, kterou nově vydal ve vlastním nákladu Miroslav Moravec, a to s novými ilustracemi Vladimíra Císaře. Ukázky z knihy přečetli Zuzana Trnková a Otakar Fiala. Slavnostní ráz večera však také výrazně podpořilo skvělé vystoupení pěveckého souboru Freetet v dobových krojích či účast a proslov výrazné osobnosti prof. Josefa Kouteckého. Zdravici Středočeského KÚ přednesl radní Zdeněk Štefek.

Všechny složky programu festivalu se podařilo úspěšně realizovat. Není zde možné podrobně popisovat každou akci, byť by si to jednotlivé pořady opravdu zasloužily. Spokojme se tedy se stručným výčtem a krátkým popisem.

V paměti návštěvníků určitě utkví pondělní odhalování dvou pamětních desek malířce a ilustrátorce Marii Fischerové Kvěchové v České ulici, a to na domě čp. 236, kde se malířka narodila, a na domě čp. 986, kde prožila rané dětství. Tento akt provedly Zuzana Moravčíková, radní StČ. KÚ, a Helena Kratochvílová, vnučka malířky. Autorkou první desky je keramička Jiřina Stupková, tu druhou vytvořil kameník Josef Dudla. Množství lidí, kteří přišli, zastavilo v této rušné ulici na chvíli provoz. V klubu Česká 1, tedy v prvním patře domu čp. 986, byl pro účastníky připraven krátký kulturní program. Diváky a posluchače potěšilo vystoupení pěveckého sboru Palášek i milá slova, která pronesli někteří zástupci přítomné a početné skupiny potomků MFK.

Zuzana Moravčíková a Vladimír Císař při odhalení pamětní desky na rodném domě Marie Fischerové Kvěchové v České ulici čp. 236 (foto Lenka Císařová)

Miroslav Štrobl (vpravo) s kutnohorskými ochotníky v sále U Kata (foto L. Císařová)

Pěvecký soubor Freetet v krojích na zahájení festivalu (foto L. Císařová)

Také pondělní odpolední putování po kutnohorských mlýnech vyvolalo velký zájem veřejnosti. Za odborného průvodcovství Zdeňka Lipského a Pavla Nováka účastníci nejen prošli zajímavou trasu, ale mohli si i výjimečně prohlédnout interiéry dvou mlýnů – Wagenknechtova a Spáleného –, za což patří jejich majitelům velké poděkování.

Večer pak svým inteligentním a vtipným vystoupením potěšili diváky v konferenčním sále hotelu U Kata Přemysl Rut se svojí kolegyní Markétou Potužákovou. Hudbou, zpěvem i mluveným slovem přiblížili písňovou tvorbu J. K. Tyla.

Na pořady bohaté bylo úterý, tedy den státního svátku. Poděkování patří Kateřině Vavruškové z Českého muzea stříbra, která provedla zájemce výstavou *Ševcovské řemeslo* v Kamenném domě. Účastníci této komentované prohlídky pak mohli přejít do nedaleké Šultysovy ulice. Fotograf Lukáš Táborský zde připravil ve svém fotoateliéru „Agmons Foto“ výstavu starých fotografií Kutné Hory.

Odpoledne byl na programu zajímavý a také netradiční pořad. Drahomíra Nováková a další členové Sokola Kutná Hora a Poděbrady připravili a přímo ve „staré“ sokolovně v Sokolské ulici realizovali „multimediální“ seznámení s historií kutnohorského Sokola – včetně cvičení v dobových krojích. Úterní podvečer byl věnován pořadu k 180. výročí písně *Kde domov můj*. Ke slavnostnímu rázu programu přispěla zajímavá přednáška na toto téma prof. Dalibora Turečka z Filozofické fakulty Jihočeské univerzity. Pořad dále obohatily krátké referáty Miroslava Štrobla o historii inscenací *Fidlovačky* na scéně kutnohorského Tylova divadla, umělecký přednes Zuzany Trnkové a zejména pak velkolepé vystoupení pěveckého sboru Tyl pod vedením Zdeňka Licka. Závěrečný zpěv české hymny tento podvečer korunoval.

Avšak záhy poté, ještě též večer, bylo na programu ještě jedno představení. Kutnohorští ochotníci předvedli pásmo podle scénáře a pod režijním vedením Miroslava Štrobla *28. říjen roku 1894 v životě Kutné Hory*. Tento pořad naplnil poslání festivalu beze zbytku. Jeho čas byl nabitý informacemi, avšak pro diváky to bylo velmi příjemné, neboť vše bylo podáno vtipně, srozumitelně, hravě. Přítomným byly takto přiblíženy radosti i starosti tehdejších obyvatel Kutné Hory, podnikatelské prostředí města, kulturní možnosti atd. Tento pořad si zaslouží mnoho dalších repríz.

Středa byla vyhrazena především dvěma blokům přednášek. Ty na sebe plynule navazovaly a přítomní posluchači mohli konstatovat, že celé pásmo nemělo slabiny. Je nutné zdůraznit, že domácí přednášející (L. Frankovicová, P. Novák, J. Vaněčková, M. Štrobl, V. Vaněk, H. Pospíchalová) byli těm hostujícím a věhlasným (D. Tureček, K. Sklenář) naprosto rovnocennými partnery. Tematicky pestré, a přesto do sebe skvěle zapadající náměty přednášek vytvářely plastický obraz Kutné Hory 19. století.

Středeční večerní pořad pak celý festival zakončil. Přítomní účinkující i diváci si při vínečku z kutnohorského vinohradu p. Jozefa Žáčka zazpívali spolu se zpěvákem a akordeonistou J. Maturou především lidové písničky, z nichž mnohé mají kořeny právě v 19. století. A úplně na závěr si všichni připili na zdar příštího, tedy druhého ročníku festivalu KH19. O tom, zda se opravdu druhý ročník uskuteční, v tomto okamžiku ještě rozhodnuto není. A ani být nemůže, protože to do značné míry závisí na zajištění alespoň základního množství financí. Avšak pořadatelé, tedy především organizační výbor, už mají jasno: po úspěšném zvládnutí tohoto festivalu zájem pokračovat je. Nelze jmenovat všechny instituce i jednotlivce, kteří pomohli festivalu na svět a přispěli k jeho hladkému průběhu. Především je to Středočeský kraj, který přispěl finančně. Nezbytné zázemí poskytl velmi vstřícný hotel U Kata. Velké poděkování zaslouží i firma Label, která výrazně pomohla s propagací, fotoateliér Agmons Foto, který zajistil fotodokumentaci, a Pavel a Lukáš Bečánovi, kteří spolehlivě „svítili a ozvučovali“. A pak je to spousta lidí, včetně těch z organizačního výboru. A samozřejmě také skvělí diváci či účastníci. Všem díky!

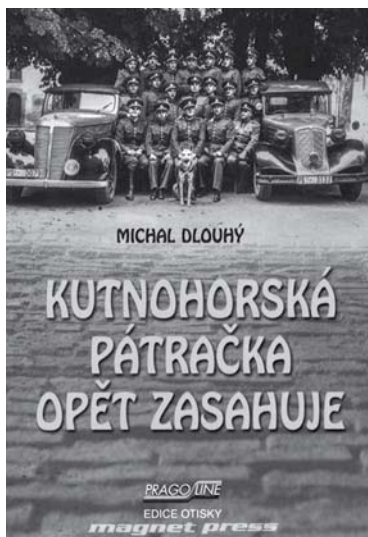
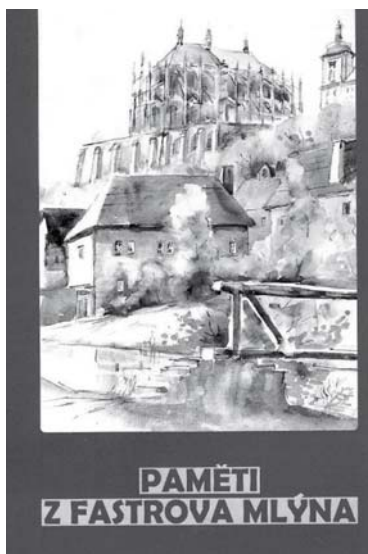
Vladimír Císař

Pět nových publikací s kutnohorskou tematikou

Koncem roku 2014 se na pultech knihkupectví objevilo hned pět nových publikací s tematikou Kutné Hory. Pojďme si je stručně představit:

Během prvního ročníku festivalu „Kutná Hora, domov můj. Kutná Hora v XIX. století“, pořádaného Vladimírem Císařem s kolektivem jeho kolegů, bylo v říjnu v sále hotelu U Kata slavnostně představeno nové vydání **Paměti z Fastrova mlýna** kutnohorské rodačky Marie Vondrové-Fastrové (1875–1958). Té byl také letos věnován jeden pořad z cyklu „Podvečeru s regionální literaturou“. Paměti byly poprvé vydány roku 1948, tehdy s ilustracemi Václava Fialy, kdežto pro nynější druhé vydání ilustrace pořídil právě V. Císař. Knižka má 138 stran, vydal ji kutnohorský vydavatel Miroslav Moravec a během festivalu ji slavnostně pokřtil prof. Josef Koutecký.

Galerie Středočeského kraje počátkem listopadu slavnostně představila knižní katalog k nové stálé expozici **Stavy mysli – Za obrazem**. Křest proběhl za mimořádné účasti celé řady vystavovaných umělců, a návštěvníci tak měli jedinečnou možnost účastnit se happeningové procházky expozicí s neopakovatelným komentářem mnohých z nich: Vystoupili např. Eugen Brikius, Cyril Höschl, Pavel Brázda, Olbram Zoubek, Jan Šafránek, Michael Rittstein, Dana Puchnarová, Naďa Rawová, Jiří Sozanský a také umělci spjatí s Kutnou

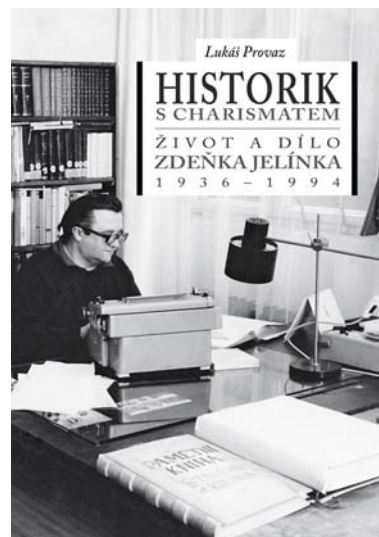

Horou: malíři Luděk Filipský a Stanislav Diviš či sochař Josef Pospíšil.

Michal Dlouhý, právník, policista a historik pocházející z Kutné Hory, představil další knížku z kriminálního prostředí: **Kutnohorská pátračka opět zasahuje**. Dnes již zapomenuté případy, které musela místní četnická pátrací stanice vyřešit, se udály v letech 1928–1942. Brožovanou publikaci s rozsahem 184 stran vydalo nakladatelství Pragoline a její křest proběhl za účasti autora netradičně v pekařství Středa v Husově ulici. Knižku pokřtila vedoucí Územního odboru Policie ČR Kutná Hora Blanka Matějů a o kulturní program se postarali ochotník Miroslav Štrobl a hudebník Jindřich Kraus.

Další, tentokrát životopisnou publikací je **Historik s charismatem – Život a dílo Zdeňka Jelínka (1936–1994)**. Na základě archivních pramenů z bohaté Jelínkovy pozůstalosti zachycuje životní osudy, profesní úspěchy i společensko-politické těžkosti, jimiž si tento kutnohorský rodák, historik, pedagog i ochotnický herec prošel. Autor Lukáš Provaz text doplnil i fotografickou přílohou a přehledem Jelínkových publikovaných prací. Vázanou knížku, která má rozsah 116 stran, počátkem prosince vydalo nakladatelství Městské knihy, s. r. o., Žehušice. Dne 9. prosince byla v Galerii Středočeského kraje slavnostně představena další publikace: Nese název **Kutná Hora** a v edici UNESCO ji vydalo nakladatelství FOIBOS BOOKS. Autoři Šárka Koukalová, Petr Macek, Michaela Ottová

a Aleš Pospíšil na 208 stranách představují historické jádro Kutné Hory s chrámem sv. Barbory a katedrálou Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci. Zatímco první část publikace seznamuje s více než osmisetletými dějinami lokality od příchodu a kolonizace území cisterciáky až po velkorysou obnovu kutnohorských památek v posledních letech, druhá část představuje jakýsi katalog jednotlivých staveb. Práci doplňují nejen fotografie, ale i přehledná mapa.

KRONIKA

Galerie Středočeského kraje se v říjnu stala poprvé součástí programu 18. ročníku **konference Forum 2000** s tématem „Nespokojená demokracie: čtvrt století od železné opony a Tchien-an-menu“, spjaté dříve s prezidentem Václavem Havlem. Kutnohorský program dne 15. října zahájila komentovaná prohlídka nové stálé sbírky GASK, následovala panělová diskuse, k níž zasedli delegáti Fora 2000, např. umělec a kurátor Petr Motyčka, bývalý slovenský ministr kultury

Ladislav Snopko či Richard Drury, vedoucí kurátor GASK a předseda Výtvarného odboru Umělecké besedy. Program zakončil koncert skupiny The Plastic People of the Universe v Refektáři GASK.

Výstava **Ohlédnutí z Palachovky 1984-2014** v Sankturinovském domě přiblížila významné výročí největší a nejmladší kutnohorské školy.

□
Koncert Smíšeného pěveckého sboru 1. LFUK Praha a Sokola Královské Vinohrady společně s USPS Tyl Kutná Hora za varhanního doprovodu Viktora Darebného proběhl ve spolupráci s Římskokatolickou farností – arciděkanstvím Kutná Hora 12. října v chrámu sv. Barbory.

□
Již **14. Týden knihoven** proběhl v Městské knihovně. Návštěvníci si mohli zakoupit starší knihy v „Burze pod stanem“, vyslechnout přednášky spisovatelů Marie Michlové a Jiřího Hájíčka, projít se „Po stopách literátů“ na komentované procházce po Kutné Hoře, potrénovat svoji paměť, účastnit se LiSTOVáNí s Lukášem Hejlíkem a dalších různých akcí, připravených pro dospělé i děti.

□
Palackého náměstí se stalo 16. října místem celodenní **prezentace Českého rozhlasu Region**. Bohatý program zahrnoval např. ukázkou policejní techniky i otočný simulátor nárazu ÚAMK, herečka a spisovatelka Ivanka Devátá zde podepisovala své knížky a Jana Chládková a Karel Kahovec vystoupili s krátkými koncerty.

□
Dne 16. října zahájilo České muzeum stříbra v budově Hrádku **výstavu Víc než polovina srdce** autora Lukáše Junka. Výstava představila artefakty, obrazy a kresby s indiánskou tematikou. Výstava byla otevřena do 23. listopadu.

□
U příležitosti **Mezinárodního dne archeologie** se 18. října v bývalém sedleckém klášteře a Kostnici konaly série komentovaných prohlídek za odborného doprovodu Mgr. Filipa Velímského, Ph.D., z místního pracoviště Archeologického ústavu AV ČR.

□
Nadcházející **výročí vzniku Československa** si připomněla desítku členů České obce sokolské 27. října před Vlašským dvorem, kde spolu s místostarostou Ing. J. Francem položili květiny u sochy TGM.

□
Cyklus **Podvečerů s regionální literaturou** Mgr. Vladimíra Čiáře pokračoval v říjnu představením spisovatele Josefa Brauna. Listopadový, jubilejní XX. pořad pak seznámil v sále hotelu U Kata přítomné s postavou Josefa Podlípného, kutnohorského uměleckého knihaře. Již třetí sbírku básní s názvem U nás doma (již vyšlo Sebráno cestou a Ohlédnutí) představila na prosincovém Podvečeru PhDr. Helena Pospíchalová. Knihu doprovázejí kresby jejího manžela Jana, a součástí večera proto byla i vernisáž právě jeho kreseb.

□
Dne 28. října se uskutečnil v Českém muzeu stříbra **Den Středočeského kraje**. V jeho rámci byly zpřístupněny všechny expozice za symbolickou 1,- Kč společně s doprovodným programem: Na Hrádku byla zahájena výstava „Co nového v muzeu“ a dále proběhl interaktivní program „Geologické hrátky s RNDr. Janou Královou“. Během svátečního dne se uskutečnily komentované prohlídky výstav: V Kamenném domě „Ševcovské řemeslo“ s autorkou výstavy s Mgr. Kateřinou Vavruškovou. Tato komentovaná prohlídka byla zároveň i součástí kutnohorského festivalu „Kutná Hora v XIX. století“. Bohatý program čekal na návštěvníky i v Tylově domě, kde svou výstavu „Za kutnohorskými výtečníky“ představil Bc. Josef Kremla. Den Středočeského kraje oslavili rovněž

v Galerii Středočeského kraje, která se spolu s ČMS těšila značnému zájmu široké veřejnosti.

□
Na podzim mohli zájemci zhlédnout výstavu Marie Brožové, která v Knihkupectví a galerii Kosmas představovala své kresby **Obhajoba pastelky** v let 2004–2014.

□
Dne 30. října v Havlíčkově Brodě náhle **zemřel Mons. Antonín Duda**, farář v Rosicích nad Labem, který dříve dlouhodobě působil v našem městě. Narodil se r. 1938 a kněžské svěcení přijal r. 1961. Od 15. listopadu 1963 byl administrátorem v K. Hoře-Sedlci a postupně zároveň také administrátorem excurrento na Kaňku (od 1963), na Gruntě (od 1982), v Nových Dvorech (od 1985) a Církvici (od 1985). Ve všech těchto pěti farnostech sloužil Bohu do 30. června 1988. Po posledním rozloučení byl Mons. Duda pohřben v rodném Pravoníně. V sedlecké katedrále byla sloužena zádušní mše 5. listopadu.

□
V průběhu 3. ročníku **Kytarové noci Kutná Hora 2014**, kterou hostilo naše město 31. října, se mohli zájemci zaposlouchat ve Vlašském dvoře do vystoupení kytarových hudebníků z ČR i zahraničí. Kytarovou noc, jež se od r. 2010 v K. Hoře periodicky ob rok střídala s mezinárodní kytarovou soutěží, letos zahájila laureátka Mezinárodního kytarového bienále 2013 Hedvika Švendová.

□
Kostel Sboru **Českobratrské církve evangelické** v Kutné Hoře hostil 1. listopadu zasedání 32. konventu Poděbradského seniorátu ČCE. Konvent mj. zvolil seniorátní farářkou na rok 2015 paní Miloslavu Hofmanovou.

□
V areálu někdejšího **sedleckého schwarzenberského pivovaru**, který prochází postupnou rekonstrukcí, se 7. listopadu konala kulturní akce s vystoupením kapel Kalle, Post-hudba a Killiekrankie. Vše doplňovala vystavená umělecká díla Marie Novotné a Štěpána Brože.

□
Ustavující zasedání nového kutnohorského zastupitelstva proběhlo 10. listopadu tradičně v Tylově divadle, kde noví zastupitelé nejprve složili zákonem předepsaný slib. V následné tajné volbě byl novým starostou města zvolen Bc. Martin Starý, DiS. (Kutnohorská změna). Po volbě starosty odsouhlasili zastupitelé, že Kutná Hora bude mít i nadále dva místostarosty. Byli jimi zvoleni Ing. Josef Viktora (ANO 2011) a Ing. Zuzana Moravčíková (ČSSD). Třetí volbu představoval výběr zbylých šesti členů rady města, jimiž se na základě koaliční dohody stali Radim Fedorovič, Zdeněk Hadrovský, Josef Kraus, Ing. Jiří Kukla, Ing. Tomáš Pilc a PhDr. Iva Pospíšilová.

□
Městská knihovna se i letos zapojila do celostátního **festivalu Den poezie**. Dne 10. listopadu v jejích prostorách proběhl večer s programem „Společně slovem, písní, obrazem“, kdy čtyři pracovníci kutnohorské grafické firmy Lepor představili své básně (Jan Morávek), obrazy (Michal Cetkovský), komiksy (Cyril Malík) i skladby (Dušan Lapáček) a 20. listopadu Veřejný večer poezie pro všechny milovníky „krásného slova“.

□
Na **svátek sv. Martina** připravila kutnohorská katolická farnost opět večerní lampionový průvod pro děti i dospělé. V čele jel kostýmovaný sv. Martin na koni a účastníci prošli od kostela sv. Jakuba až k chrámu sv. Barbory, kde pro ně byly připraveny divadelní výjevy ze života sv. Martina a kde se také poklonili před obrazem tohoto světce. Jinou akcí byly **Svatomartinské hody**, tentokrát však nikoli pouze v jednom dni, nýbrž od 11. do 17. listopadu: V GASKu byla připravena degustace Svatomartinských vín a nabízeny speciality zvláště z husího masa, připravené restauracemi z Kutné Hory a okolí. Akci doplňovaly přednášky s tematikou Svatomartinského vína. Program svatomartinského týdne zahrnoval také 16. listopadu polštářovou bitvu na Palackého náměstí s netradičním pojetím legendy o sv. Martinovi i pokusem o zápis do České knihy rekordů v počtu shromážděných houpacích, vycpaných a dřevěných koníků.

□
Arte-fakt, sdružení pro ochranu památek, pořádalo dne 13. listopadu již 9. ročník odborné restaurátorské konference. Přednáškový **cyklus s tématem Čištění kulturních památek** doplnila aktuální diskuze k novelizaci památkového zákona a otázkám případného zřízení restaurátorské komory. Konference v prostorách GASK se zúčastnilo celkem 140 restaurátorů, památkářů, historiků a technologů z celé republiky.

□
Kutná Hora si stejně jako jiná česká města několika akcemi připomněla půlkulaté **výročí sametové revoluce**. Pan Jaromír Procházka připravil v Sankturinovském domě výstavu fotografií „25 let od sametu 1989–2014“, na jejíž vernisáži 13. listopadu zazpíval Pepa Nos. Následovala beseda s aktéry revoluce roku 1989, připravená Klubem rodáků a přátel Kutné Hory. Ve Spolkovém domě byla téhož dne otevřena výstava „Karel Kryl – Doteky života“, jež připomínala osobnost tohoto písničkáře stejně jako koncert „Není bratr jako bratr“, pořádaný Janem Krylem v kostele sv. Jana Nepomuckého. USPS Tyl a Kutnohorský komorní orchestr vystoupily se slavnostním koncertem v GASKu a v kině proběhla repríza dokumentárního filmu „Kutná Hora ve 20. století: 1989–1994“.

□
Předzvěstí nastávajícího adventu se stal 19. listopadu v Kulturním domě Lorec **koncert Lucie Bílé** „Bílé Vánoce“. Doprovázel ji pěvecký sbor ZUŠ Kutná Hora, na klavír hrál Petr Malásek a večerem provázel P. Zbigniew Czendlik, mediálně známý polský kněz.

□
VIII. benefiční ples uspořádalo občanské sdružení **Cesta životem bez bariér** 22. listopadu v KD Lorec. Večerem, nad nímž převzal záštitu starosta města, tradičně provázel herec Pavel Nový. K tanci hrála skupina Březovanka. Výtěžek ze vstupného a tomboly použilo pořádatel sdružení na vybavení nového rehabilitačního centra v K. Hoře

□
V Galerii Středočeského kraje byla 29. listopadu v rámci

zahájení adventu slavnostně otevřena expozice o jezuitech s názvem **IHS (Iesum Habemus Socium)**, plánovaná zde jako stálá až do května 2017. Expozice, připravená Davidem Bartoňem, představuje Tovaryšstvo Ježíšovo, jemuž Jezuitská kolej dříve sloužila. Zároveň proběhl koncert nejen barokní hudby souboru Ensemble Inégal a vernisáž výstavy Betlémů a kreseb ke knize Čtení z Bible od grafika a kreslíře Václava Sokola.

□
Den pro dětskou knihu v Městské knihovně K. Hory, který umožnil dětem strávit sobotu mezi knihami, slavnostní rozsvícení vánočního stromu, spojené s trhy v Malíně a následné nedělní rozsvícení stromu na Kaňku – to byly akce, které zahájily kutnohorský advent.

□
Dne 2. prosince byla v Českém muzeu stříbra na Hrádku zahájena **vánoční výstava** „Hry a hračky našeho dětství – Vzpomínejte s muzejníky“. Od 2. do 12. prosince 2017 probíhaly na Hrádku také „Vánoční hrátky“ – tvůrčí dílny k výstavě pro MŠ a ZŠ.

□
Dne 4. prosince se po roce konala **Oslava sv. Barbory**, patronky města: Nejprve byl na Palackého náměstí slavnostně rozsvícen vánoční strom (viz kap. Ostatní). Doprovodný program zahrnoval nejen živý betlém, ale i vystoupení dětí z MŠ Benešova či kytaristy Tonyho Ackermana. Sváteční slovo pronesl arciděkan J. Uhlíř a nový starosta M. Starý. V chrámu sv. Barbory následovala k počtě této světice slavnostní mše, již celebroidal P. Mgr. Jan Linhart, biskupský vikář pro pastorační z Hradce Králové. Součástí oslav bylo i vystoupení Richarda Pachmana a Dity Hořínkové. Tentokrát proběhlo v Městské knihovně K. Hory, kde byly prezentovány i jeho knihy.

□
Dne 6. prosince se v kostele sv. Jana Nepomuckého konalo **charitativní koncert na podporu týraných zvířat**. Vystoupili sólisté Státní opery Alena Žáková a Miloš Ježil.

□
Ve dnech 6.–7. prosince se v Českém muzeu stříbra konaly tradiční adventní trhy s doprovodným programem **Barborky na Hrádku**. Během adventního víkendu vystoupili žáci hudebního sboru ZUŠ Kutná Hora a žáci ZŠ Žižkov, proběhl průvod adventních postav Barborek a Ambrožů od chrámu sv. Barbory na Hrádek, dále muzeum připravilo zvykoslovnou dílnu s ukázkami řemesel, Mikulášskou nadílku a rozsvícení vánočního stromu.

□
Dne 8. prosince se na Gymnáziu J. Orteny konal XIV. ročník **soutěže o cenu Munkovy nadace**, založené prof. Dr. Františkem Munkem (1901–1999) a jeho manželkou ve spolupráci s Klubem rodáků a přátel Kutné Hory s cílem podporovat nejnadanější studenty. Vítěz proto jako obvykle vyhrál měsíční studijní pobyt ve Velké Británii.

□
Druhý ročník projektu **Umění spojení**, kterým Galerie Středočeského kraje zprostředkovává kontakt handicapovaných osob s umělci a uměním, byl zakončen benefiční aukcí vytvořených výtvarných děl. Výstava neobyčejných společných výtvorů a následná dražba proběhly v Refektáři GASK dne 12. prosince.

Lenka Frankovicová – Kateřina Vavrušková
– Kateřina Ďoubalová – Lukáš Provaz

